Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PD-3944

[Total No. of Pages : 2

[6427]-265

B.P.Ed

101 : Foundations of Physical Education (Paper - I)

(2015 Pattern) (Semester - I)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) **Answer in brief any four of the following :** **[4 × 10 = 40]**

a) Explain difference between Athens vs Spartan lifestyle

b) What is realism, explain its characteristic and its application in Physical Education

c) Describe contribution of India in Physical Education & Sports

d) List Out of Career Opportunity in Sports & Physical Education field.

e) Define physical education & explain scope of Physical Education.

f) Write down physical education development in the USA

Q2) **Answer the following :** **[4 × 6 = 24]**

a) Write down the Values in Sports

b) List out career opportunity in sports & Physical Education.

c) Write down difference between Modern and Ancient olympics

d) Explain the role of physical education in social reformation.

Q3) **Short Notes :** **[4 × 4 = 16]**

a) M.S. Dhoni

b) Pragmatism characteristics

c) Physical Education & mathematics subject relation

d) H.V.P.M. amaravati

♦ ♦ ♦

Total No. of Questions : 3]

PD-3944

[6427]-265
B.P.Ed
101 : Foundations of Physical Education (Paper - I)
(2015 Pattern) (Semester - I)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) खालीलपैकी कोणत्याही चारचे थोडक्यात उत्तर द्या: **[4 × 10 = 40]**

अ) अथेन्स विरुद्ध स्पार्टन जीवनशैलीतील फरक स्पष्ट करा.

ब) वास्तववाद म्हणजे काय, त्याचे वैशिष्ट्य आणि शारीरिक शिक्षणातील त्याचा उपयोग स्पष्ट करा.

क) शारीरिक शिक्षण आणि क्रीडा क्षेत्रातील भारताच्या योगदानाचे वर्णन करा.

ड) क्रीडा आणि शारीरिक शिक्षण क्षेत्रातील करिअरच्चया संधींची यादी.

इ) शारीरिक शिक्षणाची व्याख्या करा आणि शारीरिक शिक्षणाची व्याप्ती स्पष्ट करा.

फ) यूएसए मधील शारीरिक शिक्षणाचा विकास लिहा.

प्रश्न 2) खालील उत्तर द्या. **[4 × 6 =24]**

अ) खेळातील मूल्ये लिहा.

ब) क्रीडा आणि शारीरिक शिक्षणातील करिअर संधींची यादी करा.

क) आधुनिक आणि प्राचीन ऑलिंपिकमधील फरक लिहा.

ड) सामाजिक सुधारणेत शारीरिक शिक्षणाची भूमिका स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) टिपा लिहा. **[4 × 4 = 16]**

अ) एम. एस. धोनी

ब) व्यावहारिकता वैशिष्ट्ये

क) शारीरिक शिक्षण आणि गणित विषय संबंध

ड) H.V.P.M. अमरावती

♦ ♦ ♦

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PD-3945

[Total No. of Pages : 4

[6427]-266
B.P.Ed.
PHYSICAL EDUCATION
102 : Psychology of Learner
(2015 Pattern) (Semester - I)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) **Answer in detail (any 4)** **[40]**

a) What is Sports Psychology? Describe importance of Sports Psychology to Physical Education Teachers.

b) Explain Later Chilhood Stage in detail (11-12 years)

c) Define Motivation. Explain Motivation Cycle and techniques of Motivation.

d) Define Spectators & Write its classification. How do spectators affect performance?

e) What are Instincts? Make a List of Instincts given by McDougal.

f) Explain the Trial & Error Theory by Thorndike.

Q2) **Answer in brief.** **[24]**

a) Areas of Sports Psychology

b) Principles of Growth & Development

c) Personality traits of Team & Individual Sports

d) Anxiety Relaxation Techniques

Q3) **Short Notes (any 4) :** **[16]**

a) Laws of Learning

b) Types of Attention

c) Classify Leadership

d) Effect of Emotions on Performance

e) Types of Motivation

Total No. of Questions : 3]

PD-3945

[6427]-266
B.P.Ed.
PHYSICAL EDUCATION
102 : Psychology of Learner
(2015 Pattern) (Semester - I)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील संख्या पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) सविस्तर उत्तर लिहा. (4 कोणतेही) **[40]**

अ) क्रीडा मानसशास्त्र म्हणजे काय? क्रीडा मानसशास्त्राचे शारीरिक शिक्षण शिक्षकासाठीचे महत्त्वाचे वर्णन करा.

ब) पूर्व शैष्यावस्था सविस्तर स्पष्ट करा. (11–12 वर्ष)

क) 'प्रेरणा' व्याख्या द्या. प्रेरणा चक्र आणि प्रेरणा तंत्र स्पष्ट करा.

ड) प्रेक्षक व्याख्या द्या आणि वर्गीकरण लिहा. प्रेक्षक कामगिरीवर कसा परिणाम करतात?

इ) सहजप्रवृत्ती म्हणजे काय? मॅकडुगल यांनी दिलेल्या सहजप्रवृत्तीची यादी करा.

फ) थोर्नडाईक यांची प्रयत्न व प्रमाद उपपत्ती स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) थोडक्यात उत्तरे लिहा. **[24]**

अ) क्रीडा मानसशास्त्राचे विभाग

ब) वाढ आणि विकासाची तत्वे

क) सांघिक आणि वैयक्तिक खेळातील व्यक्तिमत्वाची गुणवैशिष्ट्ये

ड) चिंता शिथिलीकरण तंत्र

प्रश्न 3) टिपा लिहा. (कोणतेही 4) **[16]**

अ) **अध्ययनाचे नियम**

ब) **अवधानाचे प्रकार**

क) **नेतृत्वाचे वर्गीकरण**

ड) **कार्यमानावर भावनांचा परिणाम**

इ) **प्रेरणेचे प्रकार**

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PD-3946

[Total No. of Pages : 4

[6427]-267

B.P.Ed.

PHYSICAL EDUCATION

103 : Learning to Teach Physical Education and Sports

(2015 Pattern) (Semester - I)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) *All questions are compulsory.*

2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) **Write answers in details (any 4)** **[40]**

a) Explain with suitable examples refinement, extensions, application in the content development.

b) Who can be termed as "Physically Educated Person"?

c) What is meant by teaching styles in physical education. Explain Reciprocal and inclusion style with example.

d) How teacher can enhance Academic learning time in PE (ALT- PE)?

e) Write the examples of Slanty Rope, Self-Adjusted Target for Volleyball Underhand pass and Basketball Chest Pass.

f) What measures can PE teacher take to make his class more Effective and avoid Ineffective learning environment?

Q2) **Write the following answers in short.** **[24]**

a) Explain the concept of unit and year plan in PE.

b) How convergent discovery method is different than divergent discovery method of teaching.

c) Explain the concept of "Active supervision"

d) Write cues and four extensions for basketball dribbling skill.

Q3) **Short Notes (any 4)** **[16]**

a) Lesson Plan

b) Phases of Motor Learning

c) Task Card in PE

d) Preventive Classroom

e) Objective of teaching PE

f) Equipment management in PE class

Total No. of Questions : 3]

PD-3946

[6427]-267
B.P.Ed.
PHYSICAL EDUCATION
103 : Learning to Teach Physical Education and Sports
(2015 Pattern) (Semester - I)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना: 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे गुण दर्शावितात.

प्रश्न 1) पुढे दिलेल्या प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही 4) **[40]**

अ) सुधारकार्य, विस्तारकार्य, उपयोजन कार्य सोदाहरण स्पष्ट करा.

ब) शारीरिक शिक्षणाने सुशिक्षित व्यक्ती कोणाला म्हणले जाईल?

क) शारीरिक शिक्षणतील अध्यापन शैली म्हणजे काय? अन्योन्य आणि सर्वसमावेशक शैली स्पष्ट करा.

ड) शा शि शिक्षक आपल्या शारीरिक शिक्षण पाठात शैक्षणिक अध्ययन कालावधी कसा सुधारू शकेल?

इ) व्हॉलीबॉल मधील अन्डर हँड पास, बास्केटबॉल मधील चेस्ट पास यासाठी स्लांटि रोप संकल्पना, सेल्फ ॲडजस्टेड टार्गेट संकल्पनेचे उदाहरण द्या.

फ) शारीरिक शिक्षण शिक्षक आपला वर्ग/ तास अधिक परिणामकारक होण्यासाठी काय उपाय करू शकतो?

प्रश्न 2) थोडक्यात उत्तरे लिहा **[24]**

अ) शारीरिक शिक्षणातील घटक नियोजन, वार्षिक नियोजन स्पष्ट करा.

ब) केंद्रोत्सारी आणि केन्द्राभिगामी शोध शैली यात कसा फरक असतो?

क) कृतिशील पर्यवेक्षण संकल्पना स्पष्ट करा.

ड) बास्केटबॉल ड्रिबलिंग चार विस्तार कार्य आणि क्लृप्ती लिहा.

P.T.O.

प्रश्न 3) टीप लिहा. (कोणतेही 4) **[16]**

अ) पाठ नियोजन

ब) कारक अध्ययन अवस्था

क) शारीरिक शिक्षण टास्क कार्ड

ड) प्रतिबंधात्मक वर्ग नियोजन

इ) शारीरिक शिक्षण उद्दिष्टे

फ) शारीरिक शिक्षण वर्गातील साहित्य व्यवस्थापन

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PD3947

[Total No. of Pages : 13

[6427]-268
F.Y.B.P.Ed. (Physical Education)
104 : METHODOLOGY OF TEACHING - MARATHI
(2015 Pattern) (Semester - I)

वेळ : *3 तास]* *[एकूण गुण : 80*

सूचना : *1)* सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.*1)* खालीलपैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा. **[40]**

अ) मातृभाषा अध्ययन–अध्यापनाच्या व्याख्या द्या. अध्ययन – अध्यापनाचे तत्वे स्पष्ट करा.

ब) वाचनाची व्याख्या या वाचनाचे कौशल्ये सुधारण्यासाठी तुमच्या मते उपक्रम सुचवा.

क) आदर्श पाठ्यपुस्तकाचे निकष स्पष्ट करा.

ड) पाठ प्रभावी होण्यासाठी पाठाची पूर्वतयारी कशी आवश्यक असते? पटवून द्या.

इ) मातृभाषेची सद्याः स्थितीविषयी साधक बाधक चर्चा करा.

प्र.*2)* खालील प्रश्नाची थोडक्यात उत्तरे लिहा. **[24]**

अ) पाठ नियोजनाची आवश्यक्ता लिहा.

ब) वाचनाची व्याख्या द्या वाचनाचे कौशल्ये स्पष्ट करा.

क) आशययुक्त अध्यापन पद्धतीची उपयुक्तता लिहा.

ड) मातृभाषा शिक्षकाच्या अडचणींवर उपाययोजना सुचवा.

प्र.*3)* टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) **[16]**

अ) अध्ययन – अध्यापनाची सर्वसामान्य उद्दिष्टे लिहा.

ब) वाचनाचे प्रकार लिहा.

क) भाषा समृद्धीसाठी उपक्रम

ड) काव्य अध्यापनाचे महत्त्व लिहा.

इ) मातृभाषा शिक्षकाची व्यवसायीक पात्रता लिहा.

❋ ❋ ❋

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

PD3947

[6427]-268

F.Y.B.P.Ed. (Physical Education)

104 : METHODOLOGY OF TEACHING HINDI

(2015 Pattern) (Semester - I)

समय *: 3 घंटे]* *[पूर्णांक : 80*

सूचनाएँ : *1)* सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।

2) दाहिनी ओर लिखें अंक पूर्णांक हैं।

प्र.1) निचे दिये गये प्रश्नो के सविस्तर उत्तर लिखें। (केवल चार) **[4×10=40]**

अ) लिखित रचना को सविस्तर स्पष्ट करें।

ब) मौन वाचन का महत्व बताते हुए मौन वाचन स्पष्ट करें।

क) पद्य पाठ टिप्पणी को सोदाहरण स्पष्ट करें।

ड) हिंदी भाषा का प्राथमिक विद्यालय में स्थान बताते त्रिभाषा सूत्र को स्पष्ट करें।

इ) प्रत्यक्ष और वेस्ट प्रणाली को स्पष्ट करें।

फ) हिंदी अध्यापक के आवश्यक गुण स्पष्ट करें।

प्र.2) सभी प्रश्नों के सविस्तर उत्तर लिखें। **[4×6=24]**

अ) रचना कार्य का महत्व।

ब) द्रुकश्राव्य साधनों की जानकारी।

क) गद्य नियोजन का महत्व।

ड) सूक्ष्म अध्यापन का स्वरूप।

प्र.3) टिप्पणीयाँ लिखें। (केवल चार) **[4×4=16]**

अ) प्राथमिक विद्यालयों में हिंदी भाषा सिखने का उद्देश्य।

ब) रचना कार्य में होने वाली गलतियाँ।

क) प्रत्यक्ष प्रणाली।

ड) काव्य शिक्षा का उद्देश्य।

इ) सस्वर वाचन।

फ) सूक्ष्म अध्यापन की संकल्पना।

❋ ❋ ❋

Total No. of Questions : 3]

PD3947

[6427]-268

F.Y.B.P.Ed. (Physical Education)

104 : METHODOLOGY OF TEACHING ENGLISH EDUCATION

(2015 Pattern) (Semester - I)

Time : 3 Hours] ***[Max. Marks : 80***

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) Answer in detail (any 4) **[40]**

a) What is the Place of English in today's World?

b) Explain Content cum methodology.

c) Write methods of Teaching Poetry.

d) Define Grammar and Explain the types of Grammar.

e) Write aims and Types of Teaching Prose.

f) Describe the Characteristics of Textbook.

Q2) Answer in brief **[24]**

a) General Objectives of Teaching English.

b) Dramatization.

c) Oral & Silent Reading.

d) Importance of Teaching Aids.

Q3) Short Notes (any 4) **[16]**

a) Gatenby's Objectives of Teaching English.

b) Phases of Debates.

c) Advantages & Disadvantages of Poetry.

d) Types of Oral Tests.

e) Merits & Demerits of Grammar.

❋ ❋ ❋

Total No. of Questions : 3]

PD3947

[6427]-268

F.Y.B.P.Ed. (Physical Education)

104 : METHODOLOGY OF HISTORY EDUCATION

(2015 Pattern) (Semester - I)

Time : 3 Hours] ***[Max. Marks : 80***

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) Attempt any four questions out of Six. (10 marks each) **[40]**

a) Explain the criteria for an ideal history textbook.

b) Write the need and importance of annual planning, unit planning and lesson planning.

c) Write the importance of content cum methodology in history teaching.

d) State different types of history and write suitable examples of types of history.

e) Explain in detail the special qualities of a history teacher.

f) Write the teaching aid in history teaching and write the importance of teaching aid.

Q2) Solve all question. (6 marks each) **[24]**

a) Write the importance of teaching history at school level.

b) interrelationship of History and Geography.

c) Importance of History Teachers Association for teachers.

d) Principles of History Curriculum Construction.

Q3) Write any four short notes out of Five. (4 marks each) **[16]**

a) Need & Importance of history textbook.

b) Relationship between History and Civics.

c) Lesson planning.

d) Storytelling method in History Teaching.

e) Advantages of annual planning in history teaching.

❋ ❋ ❋

Total No. of Questions : 3]

PD3947

[6427]-268
F.Y.B.P.Ed. (Physical Education)
104 : METHODOLOGY OF HISTORY EDUCATION
(2015 Pattern) (Semester - I)
(मराठी रूपांतर)

वेळ *: 3 तास]* *[एकूण गुण : 80*

सूचना : *1)* सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) सहा पैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा. (प्रत्येकी 10 गुण) **[40]**

अ) इतिहासाच्या आदर्श पाठ्यपुस्तकाचे निकष स्पष्ट करा.

ब) वार्षिक नियोजन, घटक नियोजन व पाठ नियोजनाची गरज आणि महत्व लिहा.

क) इतिहास अध्यापनात आशययुक्त अध्यापन पद्धतीचे महत्व लिहा.

ड) इतिहासाचे विविध प्रकार सांगून इतिहासाच्या प्रकारांची योग्य उदाहरणे लिहा.

इ) इतिहास शिक्षकाच्या विशेष गुणवत्ता सविस्तर स्पष्ट करा.

फ) इतिहास अध्यापनामधील शैक्षणिक साधने लिहून शैक्षणिक साधनांचे महत्त्व लिहा.

प्र.2) सर्व प्रश्न सोडवा. (प्रत्येकी 6 गुण) **[24]**

अ) शालेय स्तरावर इतिहास अध्यापनाचे महत्व लिहा.

ब) इतिहास व भूगोल यांचा परस्पर संबंध.

क) इतिहास शिक्षक संघटनेचे शिक्षकांसाठी महत्व.

ड) इतिहास अभ्यासक्रम बांधणीची तत्वे.

प्र.3) पाच पैकी कोणत्याही चार टिपा लिहा. (प्रत्येकी 4 गुण) **[16]**

अ) इतिहास पाठ्यपुस्तकाची गरज आणि महत्व

ब) इतिहास आणि नागरीक शास्त्र यांचा संबंध

क) पाठ नियोजन

ड) इतिहास अध्यापनातील कथाकथन पद्धत

इ) इतिहास अध्यापनातील वार्षिक नियोजनाचे फायदे

❋ ❋ ❋

Total No. of Questions : 3]

PD3947

[6427]-268
F.Y.B.P.Ed. (Physical Education)
104 : METHODOLOGY OF TEACHING GEOGRAPHY
(2015 Pattern) (Semester - I)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) Answer in brief any four of the following. **[4×10=40]**

a) Write down aims & objectives of Teaching Geography.

b) Explain the importance of local geography.

c) What are special qualities required to be a Geography teacher?

d) What is Content Cum Methodology? Explain the need and importance of content cum methodology.

e) Justify the Regional method of teaching is an easy method to understand.

f) Explain pros & cons about an evaluation procedure used while teaching geography.

Q2) Answer the following. **[4×6=24]**

a) What are good characteristics of ideal textbook.

b) Explain branches of geography.

c) Write in detail about the things to be consider while Year planning of Geography.

d) Explain pros & cons about Project method.

Q3) Short Notes. **[4×4=16]**

a) Geography definitions (any two)

b) Geography role in Physical education subject.

c) Bloom's taxonomy of cognitive domain.

d) Geography laboratory.

❋ ❋ ❋

Total No. of Questions : 3]

PD3947

[6427]-268
F.Y.B.P.Ed. (Physical Education)
104 : METHODOLOGY OF TEACHING GEOGRAPHY
(2015 Pattern) (Semester - I)
(मराठी रूपांतर)

वेळ *: 3 तास]* *[*एकूण गुण *: 80*

सूचना : *1)* सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालीलपैकी कोणत्याही चार चे थोडक्यात उत्तर द्या. **[4×10=40]**

अ) भूगोल शिकवण्याची उद्दिष्टे आणि उद्दिष्टे लिहा.

ब) स्थानिक भूगोलाचे महत्त्व समजावून सांगा.

क) भूगोल शिक्षक होण्यासाठी कोणते विशेष गुण आवश्यक आहेत?

ड) कंटेंट कम मेथडॉलॉजी म्हणजे काय? याची गरज आणि महत्त्व स्पष्ट करा.

इ) प्रादेशिक शिक्षण पद्धती ही समजण्यास सोपी पद्धत आहे याबाबत स्पष्टीकरण देणे.

फ) भूगोल शिकवताना वापरलेल्या मूल्यमापन प्रक्रियेबद्दल साधक आणि बाधक स्पष्ट करा.

प्र.2) खालील उत्तर द्या. **[4×6=24]**

अ) आदर्श पाठ्यपुस्तकाची चांगली वैशिष्ट्ये कोणती आहेत.

ब) भूगोलाच्या शाखा स्पष्ट करा.

क) भूगोलाचे वर्ष नियोजन करताना कोणत्या गोष्टी लक्षात घ्याव्यात याबद्दल सविस्तर लिहा.

ड) प्रकल्प पद्धतीचे फायदे आणि तोटे समजावून सांगा.

प्र.3) टिपा लिहा. **[4×4=16]**

अ) भूगोल व्याख्या (कोणत्याही दोन)

ब) शारीरिक शिक्षण विषयात भूगोल भूमिका

क) ब्लूम्स सारणी नुसार बोधात्मक क्षेत्र

ड) भूगोल प्रयोगशाळा

❋ ❋ ❋

Total No. of Questions : 3]

PD3947

[6427]-268
F.Y.B.P.Ed. (Physical Education)
104 : METHODOLOGY OF TEACHING MATHEMATICS
(2015 Pattern) (Semester - I)

Time : 3 Hours] ***[Max. Marks : 80***

Instructions to the candidates:
1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) Answer in detail (Any 4) **[4×10=40]**

a) Explain analytical and synthetical method of teaching mathematics. Explain how you will teach sum angle property of triangle using analytical and synthetical method of teaching mathematics.

b) What do you mean by below average students? Give enrichment programme for below average students.

c) Explain congruency of triangles.

d) What is content cum methodology? Write its need and importance.

e) Write objectives of teaching mathematics at secondary level.

f) Describe how will you implement CCM in teaching of mathematics method.

Q2) Answer in brief. **[4×6=24]**

a) Write importance of learning mathematics.

b) Explain types of quadrilaterals.

c) "Mathematics club" plays an important role in developing mathematics understanding and affection towards mathematics subject in school students. Discuss.

d) CCM develops student-teacher understanding of teaching-learning process. Discuss.

Q3) Write short notes (Any 4) **[4×4=16]**

a) Experimental method of teaching mathematics.

b) Importance of drill work.

c) Unit and Year plan.

d) CCM-pedagogical content knowledge.

e) Use of learning LCM and HCF.

f) Importance of teaching aids.

❋ ❋ ❋

Total No. of Questions : 3]

PD3947

[6427]-268
F.Y.B.P.Ed. (Physical Education)
104 : METHODOLOGY OF TEACHING MATHEMATICS
(2015 Pattern) (Semester - I)
(मराठी रूपांतर)

वेळ *: 3 तास]* *[एकूण गुण : 80*

सूचना : *1)* सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) तपशीलवार उत्तर द्या. (कोणतेही 4) **[4×10=40]**

अ) गणित अध्यापनाची पृथकरणात्मक व संयोजन पद्धती स्पष्ट करा. अध्यापनाची पृथकरणात्मक व संयोजन पद्धतीचे वापर करून त्रिकोणाच्या कोणांची बेरीज प्रमेय स्पष्ट करा.

ब) सरासरीपेक्षा कमकुवत विद्यार्थी म्हणजे काय? सरासरीपेक्षा कमकुवत विद्यार्थ्यांसाठी सबलिकरण कार्यक्रम तयार करा.

क) त्रिकोणांची एकरूपता स्पष्ट करा.

ड) आशय युक्त अध्यापन म्हणजे काय? त्याची गरज व महत्व लिहा.

इ) माध्यमिक स्तरावर गणित अध्यापनाची उद्दिष्टे लिहा.

फ) गणित अध्यापनात तुम्ही CCM कसे लागू कराल याचे वर्णन करा.

प्र.2) थोडक्यात उत्तर द्या. **[4×6=24]**

अ) गणित शिकण्याचे महत्त्व लिहा.

ब) चतुर्भुजांचे प्रकार स्पष्ट करा.

क) शालेय विद्यार्थ्यांमध्ये गणिताची समज आणि गणित विषयाबद्दल आपुलकी निर्माण करण्यात "गणिताचे संघ" महत्त्वाची भूमिका बजावतो. चर्चा करा.

ड) CCM हे विद्यार्थी-शिक्षकान मध्ये अध्ययन-अध्यापन प्रक्रियेची समज विकसित करते. चर्चा करा.

प्र.3) टीप लिहा. (कोणतेही 4) **[4×4=16]**

अ) गणित अध्यापनाची प्रायोगिक पद्धती

ब) सराव पाठ-महत्त्व

क) घटक नियोजन आणि वार्षिक नियोजन

ड) CCM - शैक्षणिक सामग्रीचे ज्ञान

इ) LCM आणि HCF शिकण्याचा वापर

फ) शैक्षणिक साधनांचे महत्त्व.

* * *

Total No. of Questions : 3]

PD3947

[6427]-268

F.Y.B.P.Ed. (Physical Education)

104 : METHODOLOGY OF TEACHING GENERAL SCIENCE

(2015 Pattern) (Semester - I)

Time : 3 Hours] ***[Max. Marks : 80***

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) Write the following answer in detail. (Any four) **[40]**

a) List methods of teaching science. Explain any two with example.

b) Which evaluation techniques are more helpful for the assessment in science?

c) Explain the criteria for making textbooks of science more effective.

d) What are the benefits of establishing a science club and science fair in a school?

e) How science is having correlation with geography and mathematics subject?

f) Project method of teaching can help teacher to engage students in learning and enhance learning. Justify the statement.

Q2) Write the following answers in short. **[24]**

a) Explain objectives of teaching science.

b) Write the importance of Content cum methodology.

c) Which qualities of a science teacher are more important?

d) How teaching aid in science enhances teaching of a science teacher.

Q3) Short Notes. **[16]**

a) Heuristic method of teaching science.

b) Science in the present set up in India.

c) Importance of Observation of the sky, visits to workshops, factories, and fields in teaching Science.

d) Establishing Laboratory of Science.

❋ ❋ ❋

Total No. of Questions : 3]

PD3947

[6427]-268

F.Y.B.P.Ed. (Physical Education)

104 : METHODOLOGY OF TEACHING GENERAL SCIENCE

(2015 Pattern) (Semester - I)

(मराठी रूपांतर)

वेळ *: 3 तास]* *[एकूण गुण : 80*

सूचना : *1)* सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.1) खालील उत्तरे तपशीलवार लिहा. (कोणतेही चार) **[40]**

अ) विज्ञान शिकवण्याच्या पद्धतींची यादी करा. कोणत्याही दोन पद्धती उदाहरणासह स्पष्ट करा?

ब) विज्ञानातील मूल्यमापनासाठी कोणती मूल्यमापन तंत्रे अधिक उपयुक्त आहेत?

क) विज्ञानाची पाठ्यपुस्तके अधिक प्रभावी बनवण्याचे निकष स्पष्ट करा.

ड) शाळेत विज्ञान क्लब आणि विज्ञान जत्रा नियोजनाचे काय फायदे आहेत?

इ) विज्ञानाचा भूगोल आणि गणित विषयाशी कसा संबंध आहे?

फ) अध्यापनाची प्रकल्प पद्धत शिक्षकांना विद्यार्थ्यांना शिकण्यात गुंतवून ठेवण्यास आणि शिक्षण वाढविण्यात मदत करू शकते. विधानाचे समर्थन करा.

प्र.2) खालील उत्तरे थोडक्यात लिहा. **[24]**

अ) विज्ञान शिकवण्याची उद्दिष्टे स्पष्ट करा.

ब) आशययुक्त अध्यापन पद्धतीचे महत्त्व लिहा.

क) विज्ञान शिक्षकाचे कोणते गुण अधिक महत्त्वाचे आहेत?

ड) विज्ञानातील शैक्षणिक साधनांच्या सहाय्याने विज्ञान शिक्षकाचे अध्यापन कसे चांगले होण्यास मदत होते?

प्र.3) टिपा लिहा. **[16]**

अ) विज्ञान शिकवण्याची ह्युरिस्टिक पद्धत

ब) सध्याच्या काळात भारतामध्ये विज्ञानाचे स्थान

क) विज्ञान शिकवताना आकाशाचे निरीक्षण, कार्यशाळा, कारखाने आणि क्षेत्रांना भेटी देण्याचे महत्त्व

ड) विज्ञान प्रयोगशाळेची स्थापना

❋ ❋ ❋

Total No. of Questions : 3]

PD3947

[6427]-268

F.Y.B.P.Ed. (Physical Education)

104 : METHODOLOGY OF TEACHING INFORMATION TECHNOLOGY

(2015 Pattern) (Semester - I)

Time : 3 Hours] ***[Max. Marks : 80***

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) Write the following answers in detail. (Any Four) **[40]**

a) Write place of information Technology in curriculum.

b) What are roles and responsibilities of teacher of Information Technology.

c) Write the meaning and scope of Information Technology.

d) Write characteristics of a good book of Information Technology.

e) How Information Technology made our life easy/ Discuss.

f) Explain online and offline methods of teaching information Technology.

Q2) Write the following answers in short. **[24]**

a) Explain various Evaluation methods used in Information Technology.

b) Write advantages and disadvantages of Internet.

c) Discuss the role of information Technology in Media.

d) Write Objectives of teaching information Technology.

Q3) Short notes. **[16]**

a) Project Method

b) RAM & ROM

c) Information Technology and Commerce.

d) Inductive & Duductive method of teaching Information Technology.

❃ ❃ ❃

Total No. of Questions : 3]

PD3947

[6427]-268
F.Y.B.P.Ed. (Physical Education)
104 : METHODOLOGY OF TEACHING INFORMATION TECHNOLOGY
(2015 Pattern) (Semester - I)
(मराठी रूपांतर)

वेळ *: 3 तास]* *[*एकूण गुण *: 80*

सूचना : *1)* सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.*1)* खालील उत्तरे तपशीलवार लिहा. (कोणतेही चार) **[40]**

अ) अभ्यासक्रमात माहिती तंत्रज्ञानाचे स्थान लिहा.

ब) माहिती तंत्रज्ञानाच्या शिक्षकाच्या भूमिका आणि जबाबदाऱ्या काय आहेत?

क) माहिती तंत्रज्ञानाचा अर्थ आणि व्याप्ती लिहा.

ड) माहिती तंत्रज्ञानाच्या चांगल्या पुस्तकाची वैशिष्ट्ये लिहा.

इ) माहिती तंत्रज्ञानाने आपले जीवन कसे सोपे केले? चर्चा करा.

फ) माहिती तंत्रज्ञान शिकवण्याच्या ऑनलाइन आणि ऑफलाइन पद्धती स्पष्ट करा.

प्र.*2)* खालील उत्तरे थोडक्यात लिहा. **[24]**

अ) माहिती तंत्रज्ञानामध्ये वापरल्या जाणाऱ्या विविध मूल्यमापन पद्धती स्पष्ट करा.

ब) इंटरनेटचे फायदे आणि तोटे लिहा.

क) माध्यमांमधील माहिती तंत्रज्ञानाच्या भूमिकेवर चर्चा करा.

ड) माहिती तंत्रज्ञान शिकवण्याची उद्दिष्टे लिहा.

प्र.*3)* टिपा लिहा. **[16]**

अ) प्रकल्प पद्धत

ब) रॅम आणि रोम

क) माहिती तंत्रज्ञान आणि वाणिज्य

ड) माहिती तंत्रज्ञान शिकवण्याची अवगामी आणि उद्गामी पद्धत

❋ ❋ ❋

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PD-3948

[Total No. of Pages : 4

[6427]-269

B.P.Ed.

201 : ANATOMY & PHYSIOLOGY

(2015 Pattern) (Semester - II)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) **Write the following answers in detail. (Any Four)** **[40]**

a) Draw a labelled diagram of Cell. Explain functions of Cell in detail.

b) Explain types of nervous system. Explain Reflex action with example.

c) Explain Energy systems in Human body in with examples.

d) Explain Joints in human body with various movements around it.

e) Explain structure and function of Respiratory System.

f) Write the composition of Blood and concept of blood groups

Q2) **Write the following answers in short.** **[24]**

a) Draw a labelled diagram of Heart. Explain circulation of blood in heart.

b) Explain Concentric & Eccentric muscle contraction with examples.

c) Mechanism of respiration

d) Cardiac Output, Stroke Volume, Heart Rate, Resting Heart rate, Tidal Volume, Lung Capacity.

***Q3)* Short Notes :** **[16]**

a) BMR

b) Write the names of Bones and Muscles of Back and Spine

c) Effect of Warm up on human body

d) Functions of skin

Total No. of Questions : 3]

PD-3948

[6427]-269
B.P.Ed.
201 : ANATOMY & PHYSIOLOGY
(2015 Pattern) (Semester - II)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

2) उजवीकडील संख्या पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) खालील उत्तरे तपशीलवार लिहा. (कोणतेही चार) **[40]**

अ) पेशीची आकृची काढा. पेशीची कार्ये तपशीलवार स्पष्ट करा.

ब) मज्जासंस्थेचे प्रकार स्पष्ट करा. प्रतिक्षिप्त क्रिया उदाहरणासह स्पष्ट करा.

क) मानवी शरीरातील ऊर्जा संस्था उदाहरणांसह स्पष्ट करा.

ड) मानवी शरीरातील सांधे त्याच्या सभोवतालच्या विविध हालचालींसह स्पष्ट करा.

इ) श्वसन संस्थेची रचना आणि कार्य स्पष्ट करा.

फ) रक्ताची रचना आणि रक्तगटांची संकल्पना लिहा.

प्रश्न 2) खालील उत्तरे थोडक्यात लिहा. **[24]**

अ) ह्रदयाची आकृती काढा. ह्रदयातील रक्ताभिसरण समजावून सांगा.

ब) कॉन्सेट्रिक आणि एस्सेंट्रिक स्नायू आकुंचन उदाहरणांसह स्पष्ट करा.

क) श्वसनाची यंत्रणा स्पष्ट करा.

ड) कार्डियाक आउटपुट, स्ट्रोक व्हॉल्यूम, हार्ट रेट, रेस्टिंग हार्ट रेट, टाइडल व्हॉल्यूम (नित्यश्वसित हवा), फुफ्फुसाची क्षमता.

 P.T.O.

प्रश्न 3) टिपा लिहा. **[16]**

अ) बी. एम. आर

ब) पाठीच्या आणि मणक्याच्या हाडे आणि स्नायूंची नावे लिहा.

क) मानवी शरीरावर प्रसामान्य हालचालींचा (वॉर्म अपचा) प्रभाव.

ड) त्वचेची कार्ये.

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PD-3949

[Total No. of Pages : 4

[6427]-270

B.P.ED

202 : Management of Physical Education & Sports

(2015 Pattern) (Semester - II)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) **Attempt the following questions. (Any four) : [40]**

a) Explain the Sports management functions for managing the Sport Club.

b) Explain the Sports Industry.

c) Prepare the Draws and Schedule of Intercollegiate Basketball Tournament.

(League cum Knockout 2 Grounds, 3 Days and 12 Teams)

d) Find the area required for 200mt standard track.

(No of Lanes 9, Marking Radius 18.20 m. width of lane is 1.22 m. track has inner boarder)

e) Write types of sports equipment Explain Maintenance of sports equipment

f) How you can plan for national days in your school Explain.

Q2) **Answer in brief : [24]**

a) Explain the principles of sports management.

b) Prepare a budget for 5 Lakh Rs. For physical education department in your school.

c) Explain Zonal method in mass athletics for 3 teams (9 Players in each team)

d) How will you plan the national: dày in your school? Explain;

P.T.O.

Q3) **Short note (Any four) :** **[16]**

a) Importance of sports manágemènt

b) Maintenance of sport ground

c) Criteria of standard track

d) Importance of time management.

e) Objectives of mass athletics

f) Characteristics of Manager

♦ ♦ ♦

Total No. of Questions : 3]

PD-3949

[6427]-270

B.P.ED

202 : Management of Physical Education & Sports

(2015 Pattern) (Semester - II)

(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

3) संदर्भासाठी मुळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न 1) खालील पैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा. **[40]**

अ) क्रीडा व्यवस्थापनाच्या व्याख्या द्या. क्रीडा क्लबसाठी क्रीडा व्यवस्थापनाची कार्य स्पष्ट करा.

ब) क्रीडा उद्दयोग स्पष्ट करा.

क) आंतरमहाविद्यालयीन बास्केटबॉल स्पर्धेसाठी साखळी व बाद पद्धतीने कार्यक्रम पत्रिका तयार करा.

(संघ संख्या - 12, क्रीडांगण - 2, दिवस - 3)

ड) 200 मी. प्रमाणित ट्रॅकची आखण्याची त्रिज्या 18.20 मी. सोबत कठडा व 1.22 मी. रूंदीच्या 9 लेन असल्यास ट्रॅकला लागणारे क्षेत्र शोधा.

इ) क्रीडा साहित्याचे प्रकार लिहा. क्रिडा साहित्याची देखभाल स्पष्ट करा.

फ) तुमच्या शाळेत वार्षिक शिबीर कार्यक्रमाचे नियोजन कसे कराल?

प्रश्न 2) थोडक्यात उत्तरे लिहा. **[24]**

अ) क्रीडा व्यवस्थापनाची तत्त्वे स्पष्ट करा.

ब) तुमच्या शाळेतील शारीरिक शिक्षण विभागासाठीचे 5 लाख रू. चे अंदाजपत्रक तयार करा.

क) सामुहिक स्पर्धेमधिल तीन संघासाठी विभागीय पद्धत स्पष्ट करा. (प्रत्येक संघात 9 खेळाडू)

ड) तुमच्या शाळेत राष्ट्रीय दिनाच्या कार्यक्रमाचे नियोजन कसे कराल? स्पष्ट करा.

प्रश्न 3) **टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) :** **[16]**

अ) **क्रीडा व्यवस्थापनाचे महत्त्व**

ब) **क्रीडा मैदानाची देखभाल**

क) **प्रमाणित ट्रॅकचे निकष**

ड) **वेळेच्या व्यवस्थापनाचे महत्त्व**

इ) **सामुहिक स्पर्धा** (Mass Ath.) **चे उद्दिष्टे**

फ) **व्यवस्थापकाचे गुणवैशिष्टे**

♦ ♦ ♦

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PD-3950

[Total No. of Pages : 4

[6427]-271

B.P.Ed

PHYSICAL EDUCATION

203 : Profession of Physical Education

(2015 Pattern) (Semester - II)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) **Write in detail(Any four) :** **[40]**

a) Classify the disabilities and write adaptations to be made for inclusion of disabled students in PE class.

b) What are the appropriate practices in Physical Education regarding assessment & learning environment.

c) Explain the types of intelligence and suitable potential career choices.

d) Discuss in detail any two learning theories for effective learning in practice.

e) Explain the different extended programs in physical education with suitable example

f) What are the rules & strategies of surviving in a school organization as a new PE teacher?

Q2) **Write in brief about :** **[24]**

a) Write and explain 2 definitions each of teaching, learning and pedagogy.

b) Explain the fitness education curricular model or Multi-activity model.

c) What are the common causes of developing disabilities?

d) Write the principles of pedagogy

Q3) **Write short notes (any 4) :** **[16]**

a) Psychomotor domain

b) Learning styles

c) Use of technology in PE teaching & assessment

d) IB curricular guidelines for school Physical Education

e) Types of auditory impairment

f) Characteristics of intellectual disability

♦ ♦ ♦

Total No. of Questions : 3]

PD-3950

[6427]-271
B.P.Ed
PHYSICAL EDUCATION
203 : Profession of Physical Education
(2015 Pattern) (Semester - II)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) तपशीलवार लिहा (कोणतेही चार) **[40]**

अ) दिव्यांगतेचे वर्गीकरण करा आणि दिव्यांग विद्यार्थ्यांना शारीरिक शिक्षण वर्गात समाविष्ट करण्यासाठी करावयाचे बदल लिहा.

ब) शारीरिक शिक्षणामध्ये मूल्यमापन आणि अध्ययन वातावरणासंदर्भात योग्य प्रथा/ चालीरीती कोणत्या आहेत.

क) बुद्धिमत्तेचे प्रकार व त्यांना सुयोग्य संभाव्य करिअर संधी स्पष्ट करा.

ड) व्यवहारात प्रभावी अध्ययनासाठी कोणत्याही दोन अध्ययन सिद्धांतांची/विचारसरणीची तपशीलवार चर्चा करा.

इ) शारीरिक शिक्षणातील विविध विस्तारित कार्यक्रम योग्य उदाहरणासह स्पष्ट करा.

फ) नवीन शारीरिक शिक्षण शिक्षक म्हणून शालेय संघटनेत टिकून राहण्याचे नियम आणि धोरणे काय आहेत?

प्रश्न 2) थोडक्यात उत्तरे लिहा. **[24]**

अ) अध्यापन, अध्ययन आणि पेडागॉजी या प्रत्येकाच्या 2 व्याख्या लिहा आणि स्पष्ट करा.

ब) सुदृढता शिक्षण अभ्यासक्रम अभिकल्प किंवा बहुउपक्रम अभिकल्प स्पष्ट करा.

क) दिव्यांगता विकसित होण्याची सामान्य कारणे कोणती असतात?

ड) पेडागॉजीची तत्त्वे लिहा.

प्रश्न 3) टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) **[16]**

अ) कारक क्षेत्र

ब) अध्ययन शैली

क) शारिरीक शिक्षण अध्यापन आणि मूल्यांकनामध्ये तंत्रज्ञानाचा वापर

ड) IB बोर्ड शालेय शारीरिक शिक्षणासाठी अभ्यासक्रम मार्गदर्शक रूपरेषा

इ) श्रवण दोषाचे प्रकार

फ) बौद्धिक दिव्यांगतेची गुणधर्म

♦ ♦ ♦

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PD-3951

[Total No. of Pages : 4

[6427]-272

F.Y. B.P.Ed.

204 : Fitness and Wellness

(2015 Pattern) (Semester - II)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) **Attempt <u>any Four</u> questions out of Six :** **[4 × 10 = 40]**

a) Write activities for development of HRPF of 8th class students

b) Explain the concepts of overweight & obesity? What are Common Health Consequences of Overweight & Obesity?

c) Weight loss and weight gain program

d) Describe any three methods of physical fitness training

e) Define the concept of wellness with its dimensions

f) Write in detail about physical activity & physical exercise

Q2) **Solve all questions :** **[24]**

a) Exercise prescription for C. V. Endurance

b) Importance of aerobic and anaerobic exercises

c) Types of physical fitness

d) Physical activity guidelines

Q3) **Write any Four short notes out of Five :** **[16]**

a) Benefits of physical activity

b) Personal physical fitness training program

c) Steps to design exercise program

d) Speed & Agility

e) A persons height is 160cm & weight 60kg calculate & interpret BMI

Total No. of Questions : 3]

PD-3951

[6427]-272
F.Y. B.P.Ed.
204 : Fitness and Wellness
(2015 Pattern) (Semester - II)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील दिलेली संख्या पूर्ण गुण दर्शवतात.

प्रश्न 1) सहा पैकी कोणतेही चार प्रश्न सोडवा. **[4 × 10 = 40]**

अ) आठवीच्या वर्गातील विद्यार्थ्यांच्या HRPF च्या विकासासाठी उपक्रम लिहा.

ब) जास्त वजन आणि लठ्ठपणा या संकल्पना स्पष्ट करा? जास्त वजन आणि लठ्ठपणाचे सामान्य आरोग्य परिणाम काय आहेत?

क) वजन कमी करणे आणि वजन वाढवण्याचा कार्यक्रम

ड) शारीरिक तंदुरुस्ती प्रशिक्षणाच्या कोणत्याही तीन पद्धतींचे वर्णन करा.

इ) निरामयतेची संकल्पना त्याच्या परिमाणांसह परिभाषित करा.

फ) शारीरिक क्रियाकलाप आणि शारीरिक व्यायाम याबद्दल तपशीलवार लिहा.

प्रश्न 2) सर्व प्रश्न सोडवा. **[24]**

अ) रुधिराभिसरण दमदारपणासाठी व्यायामाचे प्रिस्क्रिप्शन

ब) एरोबिक आणि ॲनारोबिक व्यायामाचे महत्त्व

क) शारीरिक तंदुरुस्तीचे प्रकार

ड) शारीरिक क्रियाकलाप मार्गदर्शक तत्त्वे

P.T.O.

प्रश्न 3) **पाच पैकी कोणत्याही चार टिपा लिहा.** **[16]**

अ) शारीरिक हालचालींचे फायदे

ब) वैयक्तिक शारीरिक तंदुरुस्ती प्रशिक्षण कार्यक्रम

क) व्यायाम कार्यक्रम आखण्यासाठी पायऱ्या

ड) वेग आणि दिशाभिमुखता

इ) व्यक्तीची उंची 160 सेमी आणि वजन 60 किलो आहे बीएमआय ची गणना करा आणि त्याचा अर्थ लावा

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PD-3952

[Total No. of Pages : 4

[6427]-273

B.P.Ed.

301 : MEASUREMENT AND EVALUATION IN PHYSICAL EDUCATION

(2015 Pattern) (Semester - III)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Q1) **Write in detail (Any four)** **[40]**

a) Explain AAHPERD youth fitness test Battery.

b) Which factors will you consider which affects measurement? Explain with examples.

c) Process evaluation is equally important as of Product evaluation. Justify.

d) Differentiate between standardize test and teacher made test. Write a teacher made test for any skill of your favourite sports.

e) Write the duties for administration of 30m Dash test and Sit Ups Test on 42 students of grade 6?

f) Write the importance of Test, Measurement, Evaluation and Assessment with suitable examples.

Q2) **Write in brief** **[24]**

a) Explain the principles of Evaluation

b) How will you differentiate Observation, Check List and Rating scale.

c) Write any teacher made test for any one skill of any sports.

d) Interpret.

BMI of Sargam is 26

WHR of Ansh is 0.95

BMI of Aseem is 24

WHR of Kavita is 0.91

BMI of Anmol is 19

WHR of Radhika is 1.10

Q3) **Short Notes.** **[16]**

a) Field Goal Test.

b) Tests for measuring Speed. Explain any one Test.

c) Written Test & Psychomotor Tests.

d) 30 m Fly test.

e) Grading in Physical Education

Total No. of Questions : 3]

PD-3952

[6427]-273
B.P.Ed.
301 : MEASUREMENT AND EVALUATION IN PHYSICAL EDUCATION
(2015 Pattern) (Semester - III)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

प्रश्न 1) सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही चार) **[40]**

अ) AAHPERD युवा फिटनेस कसोटी बॅटरी स्पष्ट करा.

ब) मोजमापावर परिणाम करणारे कोणते घटक तुम्ही विचारात घ्याल? उदाहरणांसह स्पष्ट करा.

क) परिणाम मूल्यमापनाप्रमाणेच प्रक्रिया मूल्यमापन ही तितकेच महत्त्वाचे आहे. सविस्तर स्पष्ट करा.

ड) प्रमाणित कसोटी आणि शिक्षक निर्मीत कसोटी यात फरक करा. तुमच्या आवडत्या खेळातील कोणत्याही कौशल्या साठी शिक्षक निर्मीत कसोटी लिहा.

इ) इयत्ता 6 मधील 42 विद्यार्थ्यांवर 30 मीटर डॅश टेस्ट आणि सिट अप टेस्टच्या प्रशासनाची कार्य लिहा?

फ) योग्य उदाहरणांसह कसोटी, मापन, मूल्यमापन आणि मूल्यांकन यांचे महत्त्व लिहा.

प्रश्न 2) थोडक्यात लिहा. **[24]**

अ) मूल्यमापनाची तत्त्वे स्पष्ट करा.

ब) तुम्ही निरीक्षण, चेक लिस्ट आणि रेटिंग स्केलमध्ये फरक कसा कराल.

क) कोणत्याही खेळाच्या कोणत्याही एका कौशल्यासाठी शिक्षकाने घेतलेली कसोटी लिहा.

ड) अर्थ लावा.

सरगमचा बीएमआय 26 आहे

अंशचा WHR 0.95 आहे

असीमचा बीएमआय 24 आहे

कविताचा WHR 0.91 आहे

अनमोलचा बीएमआय 19 आहे

राधिकाचा WHR 1.10 आहे

P.T.O.

प्रश्न 3) टिपा लिहा. **[16]**

अ) फील्ड गोल कसोटी

ब) गती मोजण्यासाठीच्या कसोट्या कोणतीही एक कसोटी स्पष्ट करा.

क) लेखी कसोट्या आणि सायकोमोटर कसोट्या.

ड) 30 मीटर फ्लाय कसोटी.

इ) शारीरिक शिक्षणामध्ये ग्रेडिंग

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PD-3953

[Total No. of Pages : 4

[6427]-274

B.P.Ed

PHYSICAL EDUCATION

302 : Biomechanics

(2015 Pattern) (Semester - III)

Time : 3 Hours] ***[Max. Marks : 80***

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) **Answer any four of the following :** **[4 × 10 = 40]**

a) Define Biomechanics. Explain application of biomechanics in sports.

b) Elaborate Newton's laws of motion with suitable examples from sport.

c) Differentiate between balance, stability and equilibrium. Write principles of stability.

d) Give biomechanical analysis of walkingand running:

e) Describe how physical educator should use biomechanics knowledge in school setting.

f) Define Force and explain factors affecting applied force.

Q2) **Brief answer of the following :** **[4 × 6 = 24]**

a) Differentiate between scalar and vector quantities.

b) Explain different forms of motion with examples of sports activity.

c) Explain how classes of lever are applied in sports movements.

d) Differentiate between qualitative and quantitative biomechanical analysis.

P.T.O.

Q3) **Write Short Notes on any four :** **[4 × 4 = 16]**

a) Potential and Kinetic energy

b) Types of projection in sports activity.

c) Angular inertia and Angular Velocity

d) Steps involved in biomechanical analysis.

e) Analysis of walking

f) Tools for biomechanical Analysis

♦ ♦ ♦

Total No. of Questions : 3]

PD-3953

[6427]-274
B.P.Ed
PHYSICAL EDUCATION
302 : Biomechanics
(2015 Pattern) (Semester - III)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) खालील कोणत्याही चारची उत्तरे द्या. **[4 × 10 = 40]**

अ) जीवयांत्रिकी शास्त्र – व्याख्या करा. जीवयांत्रिकी तत्त्वे क्रीडा प्रकारात कशी लागू केली जातत ते स्पष्ट करा.

ब) खेळातील योग्य उदाहरणांसह न्यूटनचे गती विषयक नियम विस्तृत करा.

क) तोल, स्थिरता आणि समतोलंन यात फरक करा. स्थिरतेची तत्त्वे लिहा.

ड) चालणे आणि धावणे यांचे जीवयांत्रिकी विश्लेषण द्या.

इ) शालेय परिसरात शारीरिक शिक्षक शिक्षकाने जीवयांत्रिकी ज्ञान कसे वापरावे याचे वर्णन करा.

फ) बलाची व्याख्या करा आणि बलावर परिणाम करणारे घटक स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) खालील प्रश्नांचे संक्षिप्त उत्तर द्या. **[4 × 6 = 24]**

अ) आदिश आणि सदिश परिमाणां मध्ये फरक करा.

ब) हालचालींचे प्रकार खेळतील उदाहरणांसह स्पष्ट करा.

क) क्रीडा हालचालींमध्ये तरफचे वर्ग कसे लागू केले जातात ते स्पष्ट करा.

ड) गुणात्मक आणि संख्यात्मक जीवयांत्रिकी विश्लेषणामध्ये फरक करा.

प्रश्न 3) टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) **[4 × 4 = 16]**

अ) स्थितीज आणि गतिज ऊर्जा

ब) क्रीडा हालचालीं मध्ये प्रक्षेपणाचे प्रकार

क) कोनीय जडत्व आणि कोनीय वेग

ड) जीवयांत्रिकी विश्लेषणाचा पायऱ्या

इ) चालण्याचे विश्लेषण

फ) जीवयांत्रिकी विश्लेषणासाठी साधने

♦ ♦ ♦

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PD-3954

[Total No. of Pages : 4

[6427]-275

B.P.Ed.

PHYSICAL EDUCATION

303 : Personality Development & Soft Skills

(2015 Pattern) (Semester - III)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) **Write in detail (Any four) :** **[40]**

a) Explain the process of communication & its types.

b) What is a resume? Write about the different types of resumes.

c) What are the types and qualities of a leader?

d) Write in brief about interpersonal traits classified as soft skills.

e) Explain the concept of personality dimensions by SwamiVivekananda.

f) What are the different types of habits?

Q2) **Write in brief about :** **[24]**

a) Different ways to change habits

b) Contents in a resume

c) Do’s and don’ts of a group discussion

d) Relevance of body language

P.T.O.

Q3) **Write short notes (any 4) :** **[16]**

a) Methods of time management

b) Importance of communication

c) Types of hand shake and their meaning

d) Communication barriers

e) Qualities of Group Discussion

Total No. of Questions : 3]

PD-3954

[6427]-275
B.P.Ed.
PHYSICAL EDUCATION
303 : Personality Development & Soft Skills
(2015 Pattern) (Semester - III)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना : 1) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2) उजवीकडील दिलेली संख्या पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) कोणतेही 4 प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. **[40]**

अ) संप्रेषण प्रक्रिया व तिचे प्रकार स्पष्ट करा.

ब) रेझ्यूमे म्हणजे काय? त्याचे विविध प्रकार याबद्दल लिहा.

क) उत्तम नेत्याचे गुणवैशिष्ट्ये व नेत्याचे प्रकार काय असतात?

ड) सॉफ्ट स्किल वर्गीकरणतील आंतरवैयक्तिक गूण याबद्दल लिहा.

इ) स्वामी विवेकानंद यांनी मांडलेल्या व्यक्तिमत्व आयाम संकल्पना स्पष्ट करा.

फ) सवयींचे विविध प्रकार कोणते?

प्रश्न 2) थोडक्यात उत्तरे लिहा. **[24]**

अ) सवयी बदलण्याचे मार्ग

ब) रेझ्यूमे मधील आशय

क) गट चर्चे मधील करावे आणि करू नये त्या गोष्टी

ड) देहबोलीचे महत्त्व

P.T.O.

प्रश्न 3) कोणत्याही 4 टीपा लिहा. **[16]**

अ) वेळ व्यवस्थापन पद्धती

ब) संप्रेषणाचे महत्व

क) हस्तांदोलनचे प्रकार व त्यांचा अर्थ

ड) संप्रेषणतील अडथळे

इ) गट चर्चेचे गुणविशेष

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. : [ ]

PD3955

[Total No. of Pages : 2

[6427]-276
S.Y.B.P.Ed. (Physical Education)
304 : HEALTH EDUCATION & NUTRITION
(2015 Pattern) (Semester - III)

Time : 3 Hours] ***[Max. Marks : 80***

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) Answer in detail. (Any Four) **[40]**

a) Explain in detail the Aspects of School Health Program.

b) Define Disease. How to Prevent and Control the spread of Diseases?

c) Explain in detail Vitamin B.

d) Suggest basic diet for Diabetes & Cramps.

e) Write objectives and scope of Health Education.

f) Suggest general corrective measures for Postural deformities of Back and leg.

Q2) Answer in brief. **[24]**

a) Dimensions of Health

b) Side Effects of Tobacco

c) Types of Ergogenic Aids

d) Post competition Diet

Q3) Short Notes. (Any Four) **[16]**

a) Determinants of Health

b) Flat Feet

c) Types & Sources of Protein

d) Diet for Dehydration

e) Principles of Health Education

❋ ❋ ❋

Total No. of Questions : 3]

PD3955

[6427]-276
S.Y.B.P.Ed. (Physical Education)
304 : HEALTH EDUCATION & NUTRITION
(2015 Pattern) (Semester - III)
(मराठी रूपांतर)

वेळ *: 3* तास] [एकूण गुण *: 80*

सूचना :– *1)* सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र.*1)* सविस्तर लिहा. (कोणतेही चार) **[40]**

अ) शालेय आरोग्य कार्यक्रमाचे पैलू सविस्तर स्पष्ट करा.

ब) आजारची व्याख्या द्या. आजारांचा प्रसार रोखणे व नियंत्रित कसे करावे?

क) जीवनसत्त्व ब सविस्तर स्पष्ट करा.

ड) मधुमेह आणि स्नायू पेटका यासाठी आहार सुचवा.

इ) आरोग्य शिक्षणाची उद्दिष्टे आणि व्याप्ती लिहा.

फ) पाठीचे आणि पायाच्या शरीरधारणा व्यंगसाठीचे सामान्य सुधारात्मक उपाय सूचवा.

प्र.*2)* थोडक्यात उत्तर लिहा. **[24]**

अ) आरोग्याचे पैलू

ब) तंबाखूचे दुष्परिणाम

क) एर्गोजेनिक एड्सचे प्रकार

ड) स्पर्धेनंतरचा आहार

प्र.*3)* टिपा लिहा. (कोणत्याही चार) **[16]**

अ) आरोग्याचे निर्धारक

ब) सपाट पाय

क) प्रथिने–प्रकार व स्त्रोत

ड) निर्जलीकरणसाठी आहार

इ) आरोग्य शिक्षणाची तत्वे

❋ ❋ ❋

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PD-3956

[Total No. of Pages : 4

[6427]-277
B.P.Ed.
401 : Research & Statistics
(2015 Pattern) (Semester - IV)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) **Write the following answers in detail. (Any Four) : [40]**

a) Explain the concept of Research and write the Importance of research in Physical Education & Sports with examples.

b) Explain Normal Probability Curve.

c) List types of Research. Differentiate between comparative and correlational Research.

d) Find Mean, Median and Mode of the given distribution and interpret the data.

Vertical Jump (cm)									
36	32	45	31	32	45	39	41	32	37
36	42	38	44	31	47	48	33	32	42

e) Explain probable sampling techniques with example.

f) Using Spearman's correlation, find the correlation between scores of 10 × 4 shuttle Run and Basketball Dribble Skill Test. Interpret it.

10 × 4 Shuttle Run	11.78	11.92	12.15	11.63	12.03	11.54	12.22	11.87	12.10	11.48	11.78	11.92
Basket ball Dribble Skill Test	7.82	6.97	8.14	6.53	7.36	8.25	6.71	7.45	8.63	6.89	7.82	6.97

P.T.O.

***Q2)* Write the following answers in short.** **[24]**

a) Explain Experimental Research Method

b) Based on 'T' scores, rank the fitness of students.

	Standing Broad Jump (cm)	30-meter dash (sec)
Mean	180	4.7
Standard Deviation	7	0.50
Niraj	210	4.1
Abhinav	215	4.8
Bajarang	199	4.3

c) Explain measure of central tendency.

d) How computers are useful in Research.

***Q3)* Short Notes :** **[16]**

a) Measures of variability

b) Types of Statistical Tools

c) Hypothesis in Research

d) Measures of Central Tendency

e) Different sources for Review of Related Literature

♦ ♦ ♦

Total No. of Questions : 3]

PD-3956

[6427]-277
B.P.Ed.
401 : Research & Statistics
(2015 Pattern) (Semester - IV)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) खालील प्रश्नांची सविस्तर उत्तरे लिहा. (कोणतेही चार) **[40]**

अ) संशोधनाची संकल्पना स्पष्ट करा आणि उदाहरणासह शारीरिक शिक्षण आणि खेळातील संशोधनाचे महत्व लिहा.

ब) प्रसामान्य संभाव्यता वक्र स्पष्ट करा.

क) संशोधनाच्या प्रकारांची यादी करा. तुलनात्मक आणि सहसंबंधात्मक संशोधनामध्ये फरक स्पष्ट करा.

ड) दिलेल्या वितरणाची मध्यमान, मध्यगा आणि बहुलक शोधा आणि अर्थ लावा.

व्हर्टीकल जम्प (सेमी)									
36	32	45	31	32	45	39	41	32	37
36	42	38	44	31	47	48	33	32	42

इ) संभाव्य न्यादर्शन तंत्र उदाहरणासह स्पष्ट करा.

फ) स्पीयरमनचा रॅन्क ऑर्डर सहसंबंध वापरून, 10×4 शटल रन आणि बास्केटबॉल ड्रिबल कौशल्य कसोटीच्या कर्यमानामधील सहसंबंध शोधा. त्याचा अर्थ लावा.

10 × 4 शटल रन (सेकंद)	11.78	11.92	12.15	11.63	12.03	11.54	12.22	11.87	12.10	11.48	11.78	11.92
बास्केटबालॅ ड्रिबल कौशल्य कसोटी कर्यमान (सेकंद)	7.82	6.97	8.14	6.53	7.36	8.25	6.71	7.45	8.63	6.89	7.82	6.97

प्रश्न 2) खालील उत्तरे थोडक्यात लिहा. **[24]**

अ) प्रायोगिक संशोधन पद्धती स्पष्ट करा.

ब) 'टी' गुणांच्या आधारे विद्यार्थ्यांच्या फिटनेसचे रँकिंग करा.

	स्टँडिंग ब्रॉड जंप (सेंमी)	30 मीटर डॅश (सेकंद)
मध्यमान	180	4.7
प्रमाण विचलन	7	0.50
निरज	210	4.1
अभिनव	215	4.8
बजरंग	199	4.3

क) केंद्रीय प्रवृत्तीचे मोजमाप स्पष्ट करा.

ड) संगणकाचा संशोधनात कसा उपयोग होतो?

प्रश्न 3) टिपा लिहा : **[16]**

अ) विचलनशीलता व त्यांची परिणामे.

ब) संख्याशास्त्रिय साधनांचे प्रकार.

क) संशोधनातील परिकल्पना.

ड) केंद्रीय प्रवृत्तीची परिमाणे.

इ) संबंधित साहित्याच्या आढाव्यासाठीचे वेगवेगळे स्रोत.

♦ ♦ ♦

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PD-3957

[Total No. of Pages : 4

[6427]-278

B.P.Ed.

PHYSICAL EDUCATION

402 : Athletic Care and Rehabilitation

(2015 Pattern) (Semester - IV)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) *All questions are compulsory.*
2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) Answer in detail (Any 4) **[4 × 10 = 40]**

a) Define sports medicine. Explain scope and branches of Sports medicine.

b) Differentiate between sprain and lacerations.

c) Explain how cryotherapy works. Write indications and contraindications of cryotherapy use.

d) Describe first aid. Write aims of first aid. What do you mean by “The Clean Up” with reference to giving first aid.

e) What is cardiopulmonary resuscitation? Explain ABC of cardiopulmonary resuscitation.

f) Explain role of coach and physical education teacher with regard to medical care.

Q2) Answer in brief **[4 × 6 = 24]**

a) Describe doping prohibited substances.

b) Write immediate and later management of hard tissue injuries.

c) Write effects of massage on muscular system.

d) Describe any 3 types of bandaging.

Q3) **Write short note (Any 4)** **[4 × 4 = 16]**

a) Sports Medicine objective related to extension service.

b) Strained elbow

c) Effect of thermotherapy on injured part.

d) First aid for food poisoning.

e) Precautions to be taken while carrying injured person

f) Difference between NMES and TENS.

Total No. of Questions : 3]

PD-3957

[6427]-278
B.P.Ed.
PHYSICAL EDUCATION
402 : Athletic Care and Rehabilitation
(2015 Pattern) (Semester - IV)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना: 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे गुण दर्शावितात.

प्रश्न 1) तपशीलवार उत्तर द्या (कोणतेही 4) **[4 × 10 = 40]**

अ) क्रीडा वैधकशास्त्र व्याख्या द्या. क्रीडा वैधकशास्त्र शाखा आणि व्याप्ती स्पष्ट करा.

ब) लचक आणि क्षती इजान मधील फरक लिहा.

क) थंड उपचारात्मक पद्धती कशी कार्य करते ते स्पष्ट करा. थंड उपचारात्मक पद्धती वापराचे संकेत आणि विरोधाभास लिहा.

ड) प्रथमोपचाराचे वर्णन करा. प्रथमोपचाराची ध्येय लिहा. प्रथमोपचार तत्व – ''नंतर चे व्यवस्थापन'' म्हणजे काय?

इ) हृदय व रक्तवाहिन्या संबंधित पुनरूत्थान म्हणजे काय? हृदय रक्तवाहिन्या पुनरूत्थान ABC स्पष्ट करा.

फ) संघाची वैधकीय निगा – क्रीडा मार्गदर्शक आणि शारीरिक शिक्षण शिक्षक भूमिका स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) थोडक्यात उत्तर द्या. **[4 × 6 = 24]**

अ) डोपिंग संबंधित प्रतिबंधित पदार्थाचे वर्णन करा.

ब) कडक उती इजानचे त्वरित व नंतरचे व्यवस्थापन लिहा.

क) मसाजचे स्नायूसंस्था वर होणारे परिणाम लिहा.

ड) कोणत्याही 3 प्रकारच्या मलमपट्टीचे वर्णन करा.

प्रश्न 3) टीप लिहा (कोणतेही 4) **[4 × 4 = 16]**

अ) क्रीडा वैद्यक विस्तार विभाग – उद्दिष्टे लिहा.

ब) लचकलेला हाताचा कोपरा

क) जखमी भागावर उष्ण उपचारात्मक पद्धती चे परिणाम लिहा.

ड) अन्न विषबाधा साठी प्रथमोपचार.

इ) जखमी व्यक्तीला घेऊन जाताना घ्यावयाची खबरदारी

फ) NMES आणि TENS मधील फरक.

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PD-3958

[Total No. of Pages : 2

[6427]-279

B.P.Ed.

PHYSICAL EDUCATION

403 : Theory of Sports and Games

(2015 Pattern) (Semester - IV)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) *All questions are compulsory.*
2) *Figures to the right indicate full marks.*

Q1) **Answer in detail (Any 4)** **[4 × 10 = 40]**

a) Explain any 10 rules of Kho Kho.

b) Explain Shivchatrapati Rajya Krida purskar (Player) and Shivchatrapati Rajya sahasi Krida purskar given by Maharashtra state in details.

c) Describe in detail any 2 technologies used in Sports.

d) Draw Basketball court with measurement and labelled it.

e) Explain Characteristics of Play and Games.

Q2) **Solve all questions** **[4 × 6 = 24]**

a) Common skills in Net games.

b) Write about ethical behaviour in sports with appropriate sports examples.

c) Explain RFID technologies used in Sports.

d) Rules in Tennis.

Q3) **Short Notes (Any Four)** **[4 × 4 = 16]**

a) Dronacharya Award

b) Offensive strategies in Net and wall games

c) Write down any 4 fouls in Kabaddi

d) List down any 10 terminologies used in Football

e) Tennis and Badminton game standard equipment list only

f) Wall Games

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

PD-3958

[6427]-279
B.P.Ed.
PHYSICAL EDUCATION
403 : Theory of Sports and Games
(2015 Pattern) (Semester - IV)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना: 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शावितात.

प्रश्न 1) खालील पैकी चार प्रश्नांची उत्तरे लिहा. **[4 × 10 = 40]**

अ) खो खो खेळाचे कोणतेही 10 नियम स्पष्ट करा.

ब) महाराष्ट्र राज्याने दिलेले शिवछत्रपती राज्य क्रीडा पुरस्कार (खेळाडू) आणि शिवछत्रपती राज्य साहसी क्रीडा पुरस्काराचे तपशीलवार वर्णन करा.

क) खेळामध्ये वापरल्या जाणाऱ्या दोन तंत्रज्ञांनाचे तपशीलवार वर्णन करा.

ड) योग्य मापनासह बास्केटबॉल कोर्टची आकृती काढून त्याला योग्य नावे द्या.

इ) खेळासाठी खेळ आणि खेळ यांची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.

प्रश्न 2) खालील प्रश्नांची उत्तरे थोडक्यात लिहा. **[4 × 6 = 24]**

अ) नेट गेममधील सामान्य कौशल्ये.

ब) खेळातील नैतिक वर्तन योग्य क्रीडा उदाहरणांसह लिहा.

क) खेळांमध्ये वापरल्या जाणाऱ्या RFID तंत्रज्ञानाचे स्पष्टीकरण द्या.

ड) टेनिसमधील नियम.

प्रश्न 3) टीप लिहा (कोणतेही चार) **[4 × 4 = 16]**

अ) द्रोणाचार्य पुरस्कार

ब) नेट आणि वॉल गेममध्ये आक्रमणात्मक रणनीती

क) कबड्डीतील कोणतेही 4 फाऊल लिहा

ड) फुटबॉलमध्ये वापरल्या जाणाऱ्या कोणत्याही 10 संज्ञांची यादी करा.

इ) टेनिस आणि बॅडमिंटन खेळातील प्रमाणित साहित्याची फक्त यादी करा.

फ) वॉल गेम्स

Total No. of Questions : 3]

SEAT No. :

PD-3959

[Total No. of Pages : 4

[6427]-280
B.P.Ed
PHYSICAL EDUCATION
404 : Fitness and Conditioning
(2015 Pattern) (Semester - IV) (Elective)

Time : 3 Hours] ***[Max. Marks : 80***

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) **Write answer in brief (any 4 out of 6) :** **[4 × 10 = 40]**

a) Explain health screening system before exercise prescription.

b) Justify the HRPF component is related to health.

c) Prepare a whole body resistance training workout for intermediate level.

d) Explain types of goals,write about goal setting techniques

e) Draw the recommended physical activity Pyramid for healthy adults.

f) Write down 10 principle of training

Q2) **Solve all questions :** **[4 × 6 = 24]**

a) Explain the benefits of moderate Physical activity.

b) Design resistance training program for beginner.

c) Write down types of training in cardio vascular conditioning.

d) Find out target heart rate zone to develop aerobic capacity, (age=20 resting heart rate =40)

Q3) **Shorts notes (any 4) :** **[4 × 4 = 16]**

a) MET level

b) RPE scale

c) Qualities of fitness professionals

d) Types of muscle contraction

e) Compound exercises

f) FITT for hypertrophy

♦ ♦ ♦

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

PD-3959

[6427]-280
B.P.Ed
PHYSICAL EDUCATION
404 : Fitness and Conditioning
(2015 Pattern) (Semester - IV) (Elective)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्रश्न 1) थोडक्यात उत्तर लिहा. (6 पैकी 4) **[4 × 10 = 40]**

अ) व्यायामाच्या प्रिस्क्रिप्शनपूर्वी आरोग्य तपासणी प्रणाली स्पष्ट करा.

ब) एचआरपीएफ घटक आरोग्याशी संबंधित आहे याचे समर्थन करा.

क) मध्यम तीव्रतेसाठी संपूर्ण शरीर ताकद प्रशिक्षण कार्यक्रम तयार करा.

क) ध्येयांचे प्रकार स्पष्ट करा, ध्येय निश्चित करण्याच्या तंत्राबद्दल लिहा.

ड) निरोगी प्रौढांसाठी शिफारस केलेले शारीरिक क्रियाकलाप पिरॅमिड काढा.

इ) प्रशिक्षणाची 10 तत्त्वे लिहा.

प्रश्न 2) सर्व प्रश्न सोडवा : **[4 × 6 = 24]**

अ) मध्यम शारीरिक हालचालींचे फायदे स्पष्ट करा.

ब) नवशिक्यांसाठी डिझाइन प्रतिरोध प्रशिक्षण कार्यक्रम.

क) कार्डिओ व्हॅस्कुलर कंडिशनिंगमधील प्रशिक्षणाचे प्रकार लिहा.

ड) एरोबिक क्षमता विकसित करण्यासाठी लक्ष्य हृदय गती क्षेत्र शोधा,
(वय = 20, विश्रांतीचा हृदय गती = 40)

प्रश्न 3) शॉर्ट्स नोट्स (कोणत्याही चार) **[4 × 4 = 16]**

अ) MET पातळी

ब) RPE स्केल

क) फिटनेस व्यावसायिक गुणवत्ता

ड) स्नायू आकुंचन प्रकार

इ) कम्पांउड ताकद व्यायाम

फ) हायपरट्रॉफीसाठी FITT

♦ ♦ ♦

Total No. of Questions : 3]

PD-3959

[6427]-280
B.P.Ed
PHYSICAL EDUCATION
404 : Yoga Education
(2015 Pattern) (Semester - IV) (Elective)

Time : 3 Hours] *[Max. Marks : 80*

Instructions to the candidates:

1) ***All questions are compulsory.***
2) ***Figures to the right indicate full marks.***

Q1) **Explain in detail (Any four) :** **[4 × 10 = 40]**

a) Explain Ashtang yoga in detail.

b) What is Yoga? Write three 'Sanskrit' definitions of Yoga in detail?

c) Write definitions of Yoga given in Bhagvad Gita & Explain Bhakti Yoga and karma yoga.

d) List out types of Pranayama. Explain in detail. Anulom Vilom and Bhramari Pranayama

e) Write names of PANCHKOSH and explain any two in detail. In your opinion, which pranayama is the best for the respiratory system and explain why.

f) How Many vertebrae are there in spine? Write the structure & name of each vertebra.

Q2) **Attempt all the questions :** **[4 × 6 = 24]**

a) Difference between yogic practices and physical exercises.

b) Explain four Stages of human life

c) Write about koshas in Yoga. Explain Anandmay Kosh with diagram.

d) Function of Eda, Pingla and sushumnna Nadi.

Q3) **Short Note. (Any 4) :** **[4 × 4 = 16]**

a) Write about Purak, Rechak and Kumbhak in yoga

b) Classify the asanas with their traditional names.

c) What elements connected with fingers? Draw a figure.

d) Write name of the chakras along with beejmantras.

e) Write Types of Kriyas and explain Tratak

f) Write about 'World Yoga Day'

♦ ♦ ♦

P.T.O.

Total No. of Questions : 3]

PD-3959

[6427]-280
B.P.Ed
PHYSICAL EDUCATION
404 : Yoga Education
(2015 Pattern) (Semester - IV) (Elective)
(मराठी रूपांतर)

वेळ : 3 तास] *[एकूण गुण : 80*

सूचना : 1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
3) संदर्भासाठी मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका पहावी.

प्रश्न 1) सविस्तर लिहा. (कोणतेही चार) **[4 × 10 = 40]**

अ) अष्टांगयोग सविस्तर स्पष्ट करा.

ब) योग म्हणजे काय? योगाच्या तीन 'संस्कृत' व्याख्या तपशीलवार लिहा?

क) भगवद्गीतेत दिलेल्या योगाच्या व्याख्या लिहा आणि भक्तियोग आणि कर्मयोग समजावून सांगा.

ड) प्राणायामाचे प्रकार सांगा. सविस्तर समजावून सांगा. सूर्य भेदी आणि चंद्र भेदी प्रणायाम.

इ) योगातील पंचकोशांबद्दल आकृतीसह लिहा कोणतेही दोन कोश सविस्तर स्पष्ट करा. तुमच्यामते श्वसनसंस्थेसाठी सर्वोत्तम प्राणायाम कोणता आणि का सविस्तर सांगा.

फ) पाठीच्या कण्यामध्ये किती मणके असतात? प्रत्येक मणक्याची रचना आणि नाव लिहा.

प्रश्न 2) थोडक्यात उत्तर लिहा. (सर्व प्रश्न सोडवावेत) **[4 × 6 = 24]**

अ) योगिकपद्धती आणि शारीरिक व्यायाम यात फरक.

ब) मानवी जीवनाच्या चार पायऱ्या कोणत्या?

क) योगातील कोशांबद्दल लिहा. आकृतीसह आनंदमय कोण स्पष्ट करा.

ड) इडा, पिंगला आणि सुषुम्ना नाडीचे कार्य लिहा.

प्रश्न 3) टीपा लिहा. (कोणत्याही चार) **[4 × 4 = 16]**

अ) योगातील पुरक, रेचक आणि कुंभक याविषयी लिहा.

ब) आसनांचे त्यांच्या पारंपारिक नावांसह वर्गीकरण करा.

क) बोटांशी कोणते तत्व/घटक जोडलेले आहेत? एक आकृती काढा.

ड) बीजमंत्रांसह चक्रांची नावे लिहा.

इ) क्रियांचे प्रकार लिहा आणि त्राटक समजावून सांगा.

फ) 'जागतिक योग दिना' बद्दल लिहा.

♦ ♦ ♦